

TÍÐINDI

Kæra ikki fyrningina

Skráseting Føroya ætlar ikki at kæra avgerðina hjá fútanum um, at málið móttvegis nevndini í Eik Grunninum er fyrnað

Marjun Dalsgaard

Tá kanningin av virkseminum hjá nevndini í Eik Banka var liðug í december 2013, staðfesti hon álvarslig brot á lóg um vinnuligt virksemi í grunnnum.

Niðurstøðan varð latin fútanum, men fútin boðaði frá, at málið var fyrnað, og tí fær málið ongar avleiðingar fyri nevndina í Eik Grunninum.

Arbeiðið við kanningini varð byrjað í 2011, tá løgtingið játtaði 300.000 krónur til arbeiði í november mánað. Granskingarfólkið, Eyðfinnur Jacobsen, metti, at arbeiðið fór at kosta 1,5 millión krónur, um tað skuldi vera nøktandi.

Av tí at játtanin á 300.000 krónur ikki var latin fyrr enn í november, náddi hann tó ikki at brúka meira enn 184.900 krónur av teimum játtaðu 300.000 krónunum.

Umbøn um eykajáttan fór síðan í tingið, men ikki fyrr enn í november 2012 vórðu fleiri pengar játtaðir til kanningina. Tá játtaði løgtingið aftur 300.000 krónur til kanningina. Tað gingu sostatt 11 mánaðir har einki hendi í málinum.

Í alt kostaði kanningin 500.000 krónur – ein triðing av tí, sum átti at verið brúkt, um alt skuldi verið

kannað sambært kanningarfólkunum.

Málið ikki liðugt kannað

Kanningin er langt frá liðug, men hóast Eyðfinnur Jacobsen í frágreiðingini í fleiri førum mælir til, at viðurskipti verða kannað nærri, sýtti løgtingið fyri at játta fleiri pengar til arbeiðið.

Eyðfinnur Jacobsen skrvirar í frágreiðingini, at kanningin er skerd vegna tørvandi figging, og at hann ikki hevur havt móguleika fyri at greina, hvørjar avleiðingar tað hevur havt, at nevndin ikki hevur hildið seg til lógina og endamálið hjá grunninum.

Eitt nú kann hann ikki

staðfesta, at pengar mangla í grunninum vegna óreglusemið, sum er farið fram í Eik Grunninum, og av tí, at tað ikki er staðfest, at nakað tap hevur verið vegna óreglusemið, er einki krav um endurgjald, sum er tengt at einum tapi.

Sostatt eru tveir spurningar svaraðir: 1) er nakað revsivert farið fram? Kanningin staðfestir, at tað er tað, men málið er fyrnað. 2) er nakað tap? Men tað málið er ikki kannað, tí eingin vil gjalda kostnaðin at kanna hetta. Úrslitið er ein kanning, sum hevur kostað 500.000 krónur og sum staðfestir álvarslig brot á lóg um vinnurekandi grunnar, men sum ongar

avleiðingar fær.

Hevur onga meining um kanningina

Stjórin í Skráseting Føroya hevur ikki nakra meingin um, um kanningararbeiðið skal halda fram.

– Mitt sjónarmið er sum so ikki so áhugavert. Vit hava ikki fingið játtan til meira, og so kunnu vit ikki gera meira, sigur Jógvan Thomsen, stjóri í Skráseting Føroya. Hann vil ikki siga, um hann heldur, at kanningin er nøktandi.

Sum tann parturin, ið hevur biðið um kanningina, hevur Skráseting Føroya loyvi at kæra avgerðina hjá fútanum um, at málið er fyrnað. Men heldur ikki tað hevur nakran áhuga hjá Jógvani Thomsen.

– Fyri at kæra skulu tað vera tekin um manglandi upplýsingar ella skeivleikar, og tað hava vit ikki orsök til at halda er galdandi her, sigur Jógvan Thomsen.

Skrásetingin heitti á Eyðfinn Jacobsen, sakførara, um at gera kanningina, eftir at tað kom fram, at Grunnurin ikki leyk krøvini um solvens, sum var álagt honum av Finanstilsynet í september 2010. Eyðfinnur Jacobsen vil ikki úttala seg meira um kanningina, men vísir til Skrásetingina.

Óreglusemi í Eik Grunninum

Eik Grunnurin hevur latið fleiri lán uttan heimild. Harafturat hevur nevndin tikið avgerðir viðvíkjandi Eik Banka P/F, eins og lítið skil hevur verið á bókføring og roknskapi

Kanningin hjá Eyðfinni Jacobsen staðfestir, at nevndin ólógliga heimlaði sær móguleika fyri at læna pening út. Millum annað 750 milliónir krónur til tveir íslenskar persónar. Kanningarfólkið kemur harafturat fram til, at nevndin sum heild hevur havt trupulleikar við at skilja ímillum, nær hon tók avgerðir vegna Eik Grunnin og Eik Bankan. Hon hevur í tíðarskeiðum, har gjaldførið hevur verið sera vánaligt, virkað uttan gjaldførisætlan. Somuleiðis fýlist innanhýsis grannskoðari á mannagongdir viðvíkjandi bókføring og roknskapsrættum og skrivar millum annað:

”Revisionen må igen i år konstatere, at regnskabsmaterialet, som blev leveret til revisionen, var mangelfuldt og ufuldstændigt og bar præg af manglende beslutningstagen til væsentlige regnskabsposter. Vi har især været bekymrende for at der manglede grundbilag...

Det er vores anbefaling, at der bør strammes op på bogføringer. Bogføringen bør være ajour ligesom der bør foretages afstemninger til kvartårslige regnskaber, som bør udarbejdes. Bogføringslovens bestemmelser, som er helt grundlæggende for regnskabsudarbejdelsen, skal overholdes...”

Lán veitt uttan heimild

- 1) 100 milliónir euro til tveir íslenskar kundar
- 2) 40 milliónir krónur til P/F Thor
- 3) 27 milliónir krónur til Vang Andersen við fleiri
- 4) 25 milliónir krónur til Notio
- 5) 10 euro til ebh/zweitmarkt GmbH
- 6) 30 milliónir krónur til Kista og 25 milliónir krónur til Exista

Í alt hevur grunnurin útlænt millum 950 milliónir krónur og eina milliard uttan heimild.